

Seat No. : _____

MA-II-14
April-2007
Psychology
Paper-V
(History & System of Psychology)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. વેદ અને ગીતામાં વર્ણવેલા મનોવિજ્ઞાનના ખ્યાલો સમજાવો. (૨૦)
અથવા
થોર્નડાઈકે આપેલા શીખવાની ક્રિયાના સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
૨. વોટસનના વર્તનવાદની વિભાવનાઓ જણાવી કોઈપણ બે વિગતે વર્ણવો. (૨૦)
અથવા
ગૂથરી અથવા મેકડૂગલનું પ્રદાન ચર્ચો.
૩. કોઈપણ બે પેટા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (૨૦)
(ક) ફોઈડનો સ્વપ્ન સિદ્ધાંત વર્ણવો.
(ખ) મનોજાતીય વિકાસના તબક્કાઓ સમજાવો.
(ગ) ઍડલરની લઘુતાગ્રંથીની વિભાવના ચર્ચો.
(ઘ) યુંગની સામૂહિક અચેતનનો ખ્યાલ સમજાવો.
૪. કોઈપણ બે પેટા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (૨૦)
(ક) ઓટો રેન્કનું પ્રદાન વર્ણવો.
(ખ) એરિક્ફોમ અથવા સલ્લીવાનનું પ્રદાન ચર્ચો.
(ગ) સ્ટર્નની દ્રષ્ટિએ વ્યક્તિત્વ અને ચારિત્ર્યનો ખ્યાલ વર્ણવો.
(ઘ) સ્પ્રેન્ગરનો વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંત સમજાવો.
૫. કોઈપણ બે પેટા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (૨૦)
(ક) સમષ્ટિ મનોવિજ્ઞાનને આપેલા પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનના નિયમો વર્ણવો.
(ખ) આંતરસૂઝ દ્વારા શિક્ષણ અંગેનો કોહલરનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
(ગ) કર્ટ લ્યુઈનની 'તનાવ' અને 'અવરોધ'નો ખ્યાલ સમજાવો.
(ઘ) પૂર્વ અને પશ્ચિમના મનોવિજ્ઞાનમાં રહેલી ભિન્નતાઓ વિગતે વર્ણવો.

Seat No. : _____

MA-II-14
April-2007
Psychology
Paper-V
(History & System of Psychology)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain concepts of psychology described in Vedas and Geeta. **(20)**

OR

Describe the laws of learning given by Thorndike.
2. Give the concepts of Watson's behaviourism and describe any two of it in detail. **(20)**

OR

Discuss contribution of Guthrie OR Mc Dougall.
3. Answer any **two** sub-questions : **(20)**
  - (a) Describe Freud's concept of dream theory.
  - (b) Explain the stages of psychosexual development.
  - (c) Discuss Adler's concepts of inferiority complex.
  - (d) Explain Jung's concept of collective unconscious.
4. Answer any **two** sub-questions : **(20)**
  - (a) Describe the contribution of Ottorank.
  - (b) Discuss contribution of Eric Fromm or Sullivan.
  - (c) Describe personality and character according to Stern.
  - (d) Explain Spranger's types of personality.
5. Answer any **two** sub-questions : **(20)**
  - (a) Describe law of organization in perception according to Gestalt Psychology.
  - (b) Discuss Kohler's theory of learning by insight.
  - (c) Explain Kurt Lewin's concepts of Tension and Barrier.
  - (d) Describe the difference between eastern and western psychology in detail.